

FYLKESMANNEN I FINNMARK
Landbruksavdelingen

FINNMÁRKKU FYLKKAMÁNNI
Eanandoalloossodat

Nærings- og Fiskeridepartementet

Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Deres ref

Deres dato
24.10.2014

Vår ref
Sak 2014/4525
Ark 512.0

Vår dato
19.12.2014

Saksbehandler/direkte telefon: Karianne Holm-Varsi - 78 95 05 70

Endringer i lov om Innovasjon Norge - høringsuttalelse

Nærings- og fiskeridepartementet har sendt ut på høring forslag om endring av lov av 19. desember 2003 nr. 130 om Innovasjon Norge. Høringsfristen er 19. desember 2014. Høringen er en del av en gjennomgang av organiseringen av Innovasjon Norge, med formål å videreutvikle Innovasjon Norge til en mer effektiv virkemiddelaktør som er enklere å forholde seg til for kundene.

I høringen foreslås det å øke styrets handlingsrom når det gjelder innretning av virksomheten. Samtidig legger en opp til at selskapet i større grad blir ansvarlig for egne forpliktelser. I tillegg til dagens delte eierstruktur ønsker departementet også at høringsinstansene vurderer 2 andre modeller av eierskap, den ene der staten og 2 fylkeskommuner er eiere, og en modell der staten er eneeier.

Om Innovasjon Norge (IN)

IN ble etablert 1. januar 2004 ved at Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND), Norges eksportråd, Norges Turistråd og Statens veiledningskontor for oppfinnere ble slått sammen. IN er en del av det næringsrettede virkemiddelapparatet. Selskapet skal utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling, og utløse regionenes næringsmessige muligheter gjennom delmålene flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer. I dag forvalter selskapet bedriftsrettede virkemidler på oppdrag fra ulike departementer, fylkeskommuner og fylkesmenn. I tillegg til bevilgninger fra det offentlige har IN inntekter fra rentemarginer for låneordningene, egenkapitalbaserte ordninger, og brukerbetalte tjenester.

IN er eid av staten ved Nærings- og fiskeridepartementet (51 %) og fylkeskommunene (49 %). IN har en desentralisert organisasjon bestående av 21 distrikts- og lokalkontorer i Norge og 34 utekontor i 29 land, i tillegg til hovedkontoret i Oslo. Hvert distriktskontor har et regionalt styre som oppnevnes av hovedstyret etter forslag fra en regional valgkomitè. Hovedstyret avgjør hvilke fullmakter de regionale styrene skal ha til å treffe beslutninger på styrets vegne.

Forslag om ny eierstruktur

Departementet foreslår å videreføre IN som et særlovselskap. De foreslår også å opprettholde dagens målsetting om at IN skal være statens og fylkeskommunens fremste virkemiddel for å realisere verdiskapende næringsutvikling i hele landet.

Departementet ønsker høringsinstansenes vurdering av i hvilken grad det delte eierskapet er et egnet virkemiddel for å nå de målsettingene som gis i forvaltningsreformen veid opp mot de utfordringene og kostnadene en slik særmodell gir.

Departementet vurderer at målsettingen som gis i forvaltningsreformen kan nås hovedsakelig gjennom tiltak og prosesser som ligger utenfor eieroppfølgingen, blant annet gjennom partnersamarbeidet mellom fylkeskommunene og IN i det regionale partnerskapet, samarbeidsforum for IN mellom eiere og oppdragsgivere, og den årlige dialogen rundt bevilgningen og utforming av oppdragsbrev.

Vurdering: *Fylkesmannen i Finnmark vurderer at dagens eierform der staten eier 51 % og alle fylkeskommunene eier 49 % er den som i størst grad ivaretar målsettingen om at IN skal være statens og fylkeskommunens fremste virkemiddel for å realisere verdiskapende næringsutvikling i hele landet. Forankringen i den enkelte fylkeskommune er svært viktig for å ansvarliggjøre og sikre regionalpolitisk engasjement om næringsutvikling, og delta forpliktende i partnerskapet i fylket. Fylkesmannen vurderer at denne konkrete forankringen med bred regional representasjon er svært viktig for Finnmark. Ved endring av eierform vurderer vi at målet om bred forankring ikke vil kunne ivaretas i samme grad, og anbefaler ut ifra dette å beholde dagens modell.*

Forslag om at bestemmelsen om at IN skal ha regionale styre tas ut

I henhold til lov om Innovasjon Norge skal selskapet ha en organisering som er tilpasset ulike behov i regionene. Dette foreslås videreført, men departementet mener at selskapet bør ha større handlingsrom for organisering av kontorstruktur og for selskapets interne beslutnings- og fullmaktstruktur. Her foreslås også at bestemmelsen om at selskapet skal ha regionale styre tas ut av loven. Selskapets oppgave om å bidra i de regionale partnerskapene og som regional utviklingsaktør vil fremdeles være førende for selskapets organisering, men også her vil styret være nærmere til å gjøre den konkrete vurderingen av selskapets organisering opp mot mål og oppgaver som er gitt selskapet. Begrunnelsen for å fjerne bestemmelsen er blant annet at det fremstår som ressurskrevende for de 15 lokale kontorene å betjene disse 120 styremedlemmene.

Vurdering: *Fylkesmannen mener bestemmelsen om at selskapet skal ha regionale styre er viktig for å kunne ivareta kravet om en organisering som er tilpasset ulike behov i regionene. Dersom bestemmelsen tas ut kan dette resultere i at de regionale styrene etter hvert blir lagt ned og sentralisert, og regionale behov vil kunne komme ut av fokus.*

Etter Fylkesmannens vurdering har regionale styre vært viktig for den regionale forankringen i Innovasjon Norge. De regionale styrene i IN er sammensatt av sentrale aktører i næringslivet i fylket. De har kunnskap om fylkets næringsutvikling som er meget viktig for å kunne behandle saker ut fra de ulike regioners særegne forhold. Styrene utgjør i seg selv et meget viktig partnerskap som forvalter betydelige virkemidler ut fra en felles forståelse av forholdene i regionen. Representasjonen i de regionale styrene sikrer en bredde i næringslivet der primærnæringene har en sentral posisjon på lik linje med øvrig næringsaktører. Denne viktige dimensjonen vil kunne forsvinne dersom en går bort ifra organiseringen med regionale styre.

Målet om å spare ressurser blir etter vår oppfatning av mindre betydning enn formålet om å ha en bred forankring faglig og geografisk av INs virksomhet.

Departementet foreslår å redusere antall styremedlemmer i hovedstyret fra 6 til 5 medlemmer, og at det ikke skal oppnevnes varamedlemmer for de eieroppnevnte representantene. Ansatterrepresentanter kommer i tillegg.

Vurdering: *Etter Fylkesmannens oppfatning vil en slik endring kunne gå utover bredden i sammensetningen i styret, og mulig på bekostning av næringer som er mindre i omfang, men likevel en viktig del av INs portefølje. Forankringen i det brede næringslivet, der også jordbruket er representert, vurderer vi som en av de store styrkene i INs regionale styrer, ved siden det geografiske perspektivet.*

Fylkesmannen har utover dette ikke synspunkter på endringer i § 7 om eiernes innskudd og § 8 om selskapets finansiering, § 9 om eiernes ansvar og § 10 selskapets virkemidler.

Vi ber om at vår referanse oppgis ved henvendelse til oss.

Med hilsen

Torhild Gjølme
landbruksdirektør

Karianne Holm-Varsi
underdirektør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og derfor uten underskrift.